

KURUL KARARI**Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan:****KURUL KARARI****Karar No: 13995****Karar Tarihi: 04/12/2025**

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 04/12/2025 tarihli toplantısında; aşağıdaki “Akıllı Sayaç Sistemlerinin Yaygınlaştırılmasına ve Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar”ın kabul edilerek Resmî Gazete’de yayımlanmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmesine,

karar verilmiştir.

**AKILLI SAYAÇ SİSTEMLERİNİN YAYGINLAŞTIRILMASINA VE
KULLANIMINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR****Amaç ve kapsam**

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esaslar’ın amacı ve kapsamı, akıllı sayaç sistemlerinin tesis edilmesine ve işletilmesine, mevcut sayaçların akıllı sayaçlar ile değiştirilmesine, verilerin akıllı sayaçlardan alınmasına, işlenmesine ve kullanıcıların erişimine sunulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Usul ve Esaslar, genel aydınlatma tüketimlerinin ölçülmesine ilişkin kullanılan sayaç ve haberleşme üniteleri için uygulanmaz.

Hukuki dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar, Elektrik Piyasası Ölçüm Sistemleri Yönetmeliği’nin 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

a) Akıllı sayaç EKO: Akıllı Sayaç PRO’ya göre kısıtlı özelliklere sahip akıllı sayaçları,
b) Akıllı sayaç PRO: İki yönlü veri haberleşmesini destekleyen ve teknik şartnamesinde tanımlanan ilave özellikleri taşıyan akıllı sayaçları,

c) Merkezi haberleşme yazılımı (Headend): Dağıtım şirketinin kendi bünyesinde bulunan ve sayaç veya uçbirimlerden gelen verilerin modemler üzerinden Müşteri Bilgi Sistemi, Kesinti Yönetim Sistemi ve benzeri sistemlere aktarılmasını ve bu sistemlerden sayaç veya uçbirimlere veri gönderimini sağlayan yazılım ve donanımların bütünü,

ç) Ortak sayaç panosu: En az iki adet elektrik sayacının bir arada yer aldığı sayaç panosunu,

d) Otomatik sayaç okuma sistemi (OSOS): Sayaç verilerinin otomatik olarak uzaktan okunabilmesi, verilerin merkezi bir sisteme aktarılması, doğrulanması, eksik verilerin doldurulması, verilerin saklanması ve ilgili taraflara istenilen formatta sunulması amacıyla, dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda tesis edilen gerekli yazılım, donanım ve iletişim altyapısını kapsayan sistemi,

e) Teknik kalite kayıt özellikli sayaç: TEDAŞ - MLZ/2017-062.B kodlu Elektronik Elektrik Sayaçları Teknik Şartnamesinde yer alan teknik kalite kayıt opsiyonel özelliğine sahip sayaçları,

f) Uzaktan haberleşme özelliği olan sayaç: OSOS kapsamındaki sayaç ve haberleşme ünitesinden oluşan sistemi, Akıllı Sayaç PRO ve Akıllı Sayaç PRO ile irtibatlandırılmış Akıllı Sayaç EKO tipi sayaçları,

g) Yönetmelik: Elektrik Piyasası Ölçüm Sistemleri Yönetmeliği'ni, ifade eder.

(2) Bu Usul ve Esaslar'da geçen kavram ve kısaltmalar, ilgili mevzuat ve standartlardaki anlam ve kapsama sahiptir.

İlk kez sayaç tesis edilmesine ilişkin esaslar

MADDE 4 – (1) İlk kez sayaç tesis edilecek yerlerde, ortak sayaç panosunun bulunması ve sayaç panosunda 4 adet ve üzerinde sayaç olması gereken durumlarda, Akıllı Sayaç PRO ve Akıllı Sayaç PRO ile haberleşme irtibatı sağlanan Akıllı Sayaç EKO şeklinde sayaçlar tesis edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında tesis edilebilecek en fazla Akıllı Sayaç PRO sayısı; ortak sayaç panosundaki sayaç sayısının 11'e bölümü ile çıkan sonucun yukarı yuvarlanmasıyla bulunur. Ortak sayaç panosundaki tüm sayaçların uzaktan haberleşmesinin sağlanması koşuluyla daha az sayıda Akıllı Sayaç PRO tesis edilebilir.

(3) Bu madde kapsamında yer almayan ve ilk kez sayaç tesis edilecek yerlerde Yönetmeliğin ilgili hükümleri çerçevesinde uygun tipte sayaç tesis edilir.

Periyodik muayene süresi dolan sayaçların değişimi

MADDE 5 – (1) Elektrik, Su ve Gaz Sayaçları Muayene Yönetmeliği kapsamında belirlenen periyodik muayene süresinin dolması nedeniyle mevcutta kullanılan sayaçların değişimi bu madde kapsamında yer verilen esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

(2) Ortak sayaç panosunda 4 adet ve üzerinde sayaç bulunan yerlerde; periyodik muayene süresi dolan sayaçların tüm sayaçlara oranının %70 ve üzerinde olduğu panolardaki sayaçların tümü, periyodik muayene süresi dolan sayaçların tüm sayaçlara oranının %70'in altında olduğu panolarda sadece periyodik muayene süresi dolan sayaçlar, Akıllı Sayaç PRO ve Akıllı Sayaç PRO ile haberleşme irtibatı sağlanan Akıllı Sayaç EKO ile değiştirilir. Periyodik muayene süresi dolan sayaçların tüm sayaçlara oranının %70'in altında olduğu panolarda, periyodik muayene süresinin dolmaması nedeniyle değiştirilmeyen sayaçlar, periyodik muayene süresinin bitiminde tüm sayaçlarda uzaktan haberleşmenin sağlanabileceği şekilde, yeterli miktarda Akıllı Sayaç PRO tesis edilerek değiştirilir. Bu kapsamda en fazla Akıllı Sayaç PRO sayısı; ortak sayaç panosundaki değiştirilecek sayaç sayısının 11'e bölümü ile çıkan sonucun yukarı yuvarlanmasıyla bulunur. Ortak sayaç panosundaki değiştirilecek tüm sayaçların uzaktan haberleşmesinin sağlanması koşuluyla daha az sayıda Akıllı Sayaç PRO tesis edilebilir.

(3) İkinci fıkra kapsamında yer almayan ve periyodik muayene süresi dolan diğer sayaçlara ilişkin olarak; bu sayaçlardan OSOS kapsamındaki sayaçlar Akıllı Sayaç PRO ile, elektronik sayaçlar ise Akıllı Sayaç EKO ile elektrik dağıtım şirketi tarafından değiştirilir.

Akıllı Sayaç PRO ile tüketimlerin uzaktan izlenmesi

MADDE 6 – (1) Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında önceki yıl tüketimi veya yıl içerisindeki tüketimi 10 MWh üzeri olan kullanım yerlerindeki uzaktan haberleşme özelliği olmayan mevcut sayaçlar, dağıtım şirketi tarafından Akıllı Sayaç PRO ile değiştirilir. Ortak sayaç panosu bulunan ve bu fıkra kapsamında birden fazla Akıllı Sayaç PRO tesis edilmesi gereken yerlerde, yeterli sayıda Akıllı Sayaç PRO ve Akıllı Sayaç PRO ile haberleşme irtibatı sağlanan Akıllı Sayaç EKO tesis edilerek, bu fıkra kapsamında uzaktan izlenmesi gereken sayaçların tamamının uzaktan haberleşmesi sağlanır. Bu madde kapsamında değiştirilen sayaçların, değiştirilmesi gereken tüm sayaçlara oranı; 1/1/2027 tarihine kadar yüzde 70 (yetmiş), 1/1/2028 tarihine kadar yüzde 100 (yüz) olacak şekilde, tedarikçisini seçen kullanıcılara öncelik verilerek ve yüksek tüketimli kullanıcılardan başlamak üzere dağıtım şirketi tarafından sayaçların değişimi tamamlanır.

Akıllı sayaçlar ile dağıtım şebekesi verilerinin izlenmesi

MADDE 7– (1) Ortak sayaç panosunda; yıllık 10 MWh ve üzerinde tüketimi olan kullanıcının bulunmadığı ya da halihazırda OSOS veya Akıllı Sayaç PRO bulunmayan ve panodaki tüm sayaçların, damgalama yılına göre yaşlarının aritmetik ortalamasının 8 (sekiz) yılın altında olduğu yerlerde;

(a) 1/1/2027 tarihine kadar en az 15 (on beş) adet ve üzerinde sayaç bulunan panolardaki,

(b) 1/1/2028 tarihine kadar en az 7 (yedi) adet ve üzerinde sayaç bulunan panolardaki, sayaçlardan 1 (bir) adedi, Akıllı Sayaç PRO ile dağıtım şirketi tarafından değiştirilir.

(2) Bir dağıtım transformatörüne bağlı 20 (yirmi) adet ve üzerinde tesisat olması ve bu tesisatlardan en az 1 (bir) adedinde OSOS ya da Akıllı Sayaç PRO tesis edilmemiş olması durumunda, bu transformatöre bağlı tesisatlardan en az 1 (bir) adedinin sayacı, 1/1/2027 tarihine kadar dağıtım şirketi tarafından Akıllı Sayaç PRO ile değiştirilir.

Akıllı sayaç dönüşümüne ilişkin hususlar

MADDE 8– (1) 4 üncü madde kapsamında ilk kez sayaç tesis edilecek yerlerde Akıllı Sayaç PRO'nun tesis edileceği tesisatın belirlenmesinde; trifaze beslemeli tesisatlara, birden fazla trifaze beslemeli tesisatın bulunması durumunda ortak kullanım ve ticarethane abone grubu tesisatlarına öncelik verilir.

(2) 5 inci ve 7 nci maddelerde yer alan Akıllı Sayaç PRO tesisinde; trifaze sayaçların değiştirilmesine, ortak sayaç panosunda ya da aynı transformatöre bağlı birden fazla trifaze sayaç olması durumunda, sırasıyla ortak kullanım, ticarethane ve yüksek tüketimli abonelere öncelik verilir. Dönüşüm kapsamındaki ortak sayaç panosunda ya da aynı transformatöre bağlı trifaze sayaç olmaması durumunda monofaze sayaçlar arasında bu maddede belirtilen abone sıralamasına uygun olarak sayaç değişimi önceliklendirilir.

(3) Ortak sayaç panosu bulunan yerlerde, ilk kez sayaç tesisi ya da periyodik muayene süresinin dolması nedeniyle sayaç değişimi için kullanılacak tüm Akıllı Sayaç EKO tipi sayaçların RS 485 portuna sahip olması zorunludur.

(4) Akıllı Sayaç PRO dönüşümünde 1/6/2026 tarihine kadar teknik kalite kayıt özellikli sayaçlara öncelik verilir. Bu tarihten sonra tesis edilen Akıllı Sayaç PRO tipi sayaçların teknik kalite kayıt özellikli sayaç olması zorunludur. Aynı kofre üzerinden enerjilendirilen birden fazla Akıllı Sayaç PRO tesis edilmesi durumunda 2 (iki) adet sayacın teknik kalite kayıt özellikli olması yeterlidir. Teknik kalite kayıt özellikli sayacın tesis edileceği yerin belirlenmesinde, bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki önceliklendirme esas alınır.

(5) Dağıtım bölgesindeki sayaç sayısının % 1'inin aşılması koşuluyla, dağıtım şirketi tarafından tesis edilecek akıllı sayaçlar, uzaktan açma kesme röle özellikli olabilir.

(6) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki Akıllı Sayaç PRO tesisine yönelik yükümlülüklerin tamamlanması ve dağıtım bölgesindeki sayaç sayısının % 0,5'inin aşılması koşuluyla, dağıtım şirketi tarafından uygun görülen yerlere ilave Akıllı Sayaç PRO tipi sayaç tesis edilebilir.

(7) Dağıtım Sistemindeki Kayıpların Azaltılmasına Dair Tedbirler Yönetmeliği kapsamında teknik ve teknik olmayan kayıpların azaltılması veya dağıtım şebekesinin izlenmesi gibi amaçlarla yeni sayaç tesis edilmesinin ya da tesis edilmiş sayaçların periyodik muayene süresinin dolması nedeniyle değişiminin gerektiği durumlarda, Akıllı Sayaç PRO tipi sayacın veya entegre edilmiş modemin teknik veya fiziki özelliklerinin uygun olmadığı yerlerde, Merkezi Haberleşme Yazılımı ile uyumlu olması koşuluyla mevcut tipteki sayaç ve/veya harici haberleşme ünitesi kullanılabilir. Bu kapsamda dağıtım şirketi, mevcut tipteki sayaç ve/veya harici haberleşme ünitesi kullanılması gerekliliğini, bilgi ve belgeler ile tevsik eder.

(8) TEDAŞ - MLZ/2019-064.A kodlu Haberleşme Ünitesi Teknik Şartnamesine göre temin edilmesi şartıyla, akıllı sayaç dönüşümü sonucunda ortaya çıkan ve ekonomik ömrünün dolmasına en az iki yıl süre bulunan haberleşme üniteleri, arızalanan haberleşme ünitelerinin yerine ya da harici haberleşme ünitesi kullanımının gerekli olduğu yerlerde kullanılabilir. Bu

kapsamdaki haberleşme üniteleri, yedinci fıkrada yer verilen koşulların sağlanması ve bilgi belgeler ile tevsik edilmesi durumunda aynı fıkrada belirtilen yerlerde kullanılabilir.

Akıllı sayaç haberleşme altyapısı

MADDE 9 – (1) Elektrik dağıtım şirketi, uzaktan haberleşme özelliği olan sayaçların, tesis edildiği tarihten itibaren uzaktan haberleşme durumunu izlemekle ve haberleşme problemlerini tarih ve zaman bazlı olarak kayıt altına almakla yükümlüdür.

(2) Elektrik dağıtım şirketi, uzaktan haberleşme özelliği olan sayaçlarda yazılım ve/veya donanım ile ilişkili haberleşme problemlerine ilişkin olarak; sayaç kaynaklı sorunları tespit tarihinden itibaren 10 (on) iş günü içerisinde, haberleşme ünitesi ve/veya veri yoğunlaştırıcısından kaynaklanan sorunları tespit tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde giderir ve haberleşmeyi sağlar.

(3) Elektrik dağıtım şirketi, uzaktan haberleşme özelliği olan sayaçlara ilişkin haberleşme sağlayıcısının sorumluluğundaki 24 (yirmi dört) saati aşan haberleşme sorunlarını tespit ederek sorunun tespitini müteakip 2 (iki) iş günü içerisinde ilgili sağlayıcıya yazı veya e-posta ile bildirimde bulunur ve söz konusu bildirim kayıt altına alır.

(4) Bina içerisinde sayaçların bulunduğu yerlerde, haberleşme sinyalinin zayıf olması durumunda, dağıtım şirketi tarafından harici anten, sinyal güçlendirici vb. donanım tesis edilerek, haberleşme probleminin tespitinden itibaren 2 (iki) ay içerisinde haberleşme sağlanır.

Kullanıcı mobil uygulaması

MADDE 10 – (1) Dağıtım şirketi tarafından kullanıcı sayacının kabiliyeti ölçüsünde Yönetmeliğin 7 nci maddesinde yer alan veriler, kullanıcı erişimi için belirlenen veri formatında EPIAŞ'a sağlanır.

(2) Mobil uygulamaya ya da internet sitesine erişim sorunları ile kullanıcının veri sorgulamasına ilişkin yaşanan sorunlar, EPIAŞ tarafından tespit edilerek kayıt altına alınır. Tespit edilen sorunun nedeni, düzeltici işlemi tesis edecek EPIAŞ ya da dağıtım şirketi bilgisi ve sorunun çözüm süresine ilişkin bilgilendirme mesajının kullanıcıya gösterimi EPIAŞ tarafından sağlanır. Tespit edilen sorunlardan elektrik dağıtım şirketini ilgilendiren hususlar, 2 (iki) saat içerisinde EPIAŞ tarafından ilgili dağıtım şirketine bildirilir.

(3) Mobil uygulamanın ya da internet sitesinin kullanımına ilişkin olarak, sorunun tespitinden itibaren;

(a) Servis kesintisine neden olan sorunlar 8 (sekiz) saat içerisinde,

(b) Sorgunun görüntülenememesi ya da raporun alınamaması gibi durumlara yol açan bir veya birkaç fonksiyonun çalışmamasına neden olan sorunlar 16 (on altı) saat içerisinde,

(c) Servis fonksiyonlarının çalışmasına doğrudan etki etmeyen sorunlar 36 (otuz altı) saat içerisinde,

EPIAŞ tarafından düzeltici işlem tesis edilerek sorun giderilir.

(4) Kullanıcı tarafından mobil uygulama ve internet sitesi üzerinde yapılan sorgulamaya ilişkin olarak; talep edilen verinin istenilen formatta EPIAŞ'a sağlanmadığı durumlarda, bildirim ulaşmasından itibaren dağıtım şirketi tarafından 48 (kırk sekiz) saat içerisinde düzeltici işlem tesis edilerek sorun giderilir.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Usul ve Esaslar, 1/3/2026 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Usul ve Esasları Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.